สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การออกแบบผ้าห่มนิทานเรื่อง "บันนี่กระต่ายซุกซน"

DUVET DESIGN FOR SNUGGLE UP STORY "LITTLE BUNNY"

T041235

นางสาว วรินทรา เกษตรภิบาล

Ms. WARINTRA KASETPIBALN

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 41235
วัน, เดือน, ปี 10 ม.ค. 2545

b.....
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบผ้าห่มนิทานเรื่อง “บันนี่กระต่ายซุกซน”

DUVET DESIGN FOR SNUGGLE UP STORY

“LITTLE BUNNY”

โดย

นางสาว วรินทรา เกษตรภิบาล

Ms. WARINTRA KASETPIBALN

วันที่ 23/3/43

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ พีระพงษ์ พงษ์ประภาพันธ์

วันที่ 24 มี.ค. 44

หัวหน้าภาควิชานิเทศศิลป์ ผศ. จิระพงษ์ ภูมิจิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การออกแบบผ้าห่มนิทานเรื่อง “บันนี่กระต่ายซุกซน”

(ภาษาอังกฤษ) DUVET DESIGN FOR SNUGGLE UP STORY “LITTLE BUNNY”

ชื่อ นางสาว วรินทรา เกษตรภิบาล

สาขา นิเทศศิลป์ ภาควิชา นิเทศศิลป์

คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์พีระพงษ์ พงษ์ประภาพันธ์

ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

เด็กในแต่ละช่วงวัยมีพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน และการเรียนรู้ในวัยเด็กตอนต้น (อายุ 3-5 ปี) มีความสำคัญมากต่อการเติบโตเป็นบุคคลในสังคม ดังคำกล่าวของมาซารุ อิบุกะ (Masaru Ibuka) ประธานกิตติมศักดิ์ผู้ก่อตั้งบริษัทโซนี่ ว่า “อัจฉริยะบุคคลมิได้เกิดจากพรสวรรค์หรือสายเลือด” กล่าวคือการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ และสร้างสรรค์ตามจินตนาการของตนอย่างเต็มที่นั้นเท่ากับการสร้างอัจฉริยภาพในบุคคล แต่น่าเสียดายที่ค่านิยมของสังคมปัจจุบันซึ่งสถาบันครอบครัวมิใคร่เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ในวัยเด็ก หรือส่งเสริมด้วยการสอนความรู้วิชาการให้เร็วที่สุด แต่ข้ามขั้นตอนการพัฒนาความคิดจินตนาการสร้างสรรค์ไป ทำให้สังคมมีแต่บุคคลที่มีความรู้แต่ขาดการสร้างสรรค์

โครงการนี้จึงได้เกิดขึ้นเป็นการทดลองนำนิทานก่อนนอนมาผสานกับผ้าห่มซึ่งออกแบบให้ใช้เป็นของเล่นตามจินตนาการได้ โดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของวัยเด็กตอนต้น และเป็นสื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

โครงการนี้คงไม่อาจประสบความสำเร็จได้ โดยปราศจากความช่วยเหลือ คำแนะนำที่ดี ความเอาใจใส่ห่วงใยจากบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้

- คุณพ่อ คุณแม่ แหล่งทุนสำรองทั้งทุนทรัพย์และกำลังใจ
- อาจารย์เสาวภา พงษ์คุณากร คำแนะนำที่มากคุณค่า
- อาจารย์พีระพงษ์ พงศ์ประภาพันธ์ และอาจารย์วิทยา หาญวารีวงศ์ศิลป์ ผู้จุดประกายความคิด
- พี่กานต์ ที่ปรึกษาพิเศษ
- นายเมษ ยิ้มสมบูรณ์ ขอบคุณสำหรับทุกสิ่งจริง ๆ
- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่อาจหลงลืมไปบ้าง
- เด็ก ๆ ทุกคนที่สร้างรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ ที่มาของแรงบันดาลใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

การออกแบบผ้าห่มนิทานเป็นการสร้างสื่อการเรียนรู้ทั้งทางด้านร่างกายการเคลื่อนไหว และความคิดจินตนาการ ช่วยส่งเสริมสมาธิและพัฒนาการทางภาษาจากการฟังเรื่องราวที่น่าสนใจประกอบกับการเล่น โดยมีเนื้อเรื่องเป็นหลัก แต่องค์ประกอบกลไกต่าง ๆ ก็สามารถเป็นวัตถุดิบในการเล่นตามจินตนาการของเด็ก ลักษณะของกลไกที่ไม่ซับซ้อน และรูปแบบภาพประกอบที่ง่าย ๆ เพื่อเหลือที่ว่างให้เด็กคิดพลิกแพลงได้หลายมุมมอง

ผ้าห่มและหนังสือนิทานประกอบที่ออกแบบขึ้นนี้ มีพื้นฐานจากความรู้ที่ไม่กว้างขวางนัก และประสบการณ์ของข้าพเจ้า แม้ว่าจะยังไม่สมบูรณ์นัก แต่ก็หวังว่าผู้พบเห็นอาจเกิดความคิดที่จะพัฒนาสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กหรือได้เห็นความสำคัญพัฒนาการของช่วงวัยอันสำคัญยิ่งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
เป้าหมายโครงการ	1
ขอบเขตโครงการ	1
แนวทางบรรลุเป้าหมาย	2
บทที่ 2 เด็กกับภาพประกอบ	4
พฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัย 3 – 5 ปี	4
ของเล่นเด็ก	7
การอ่านหนังสือให้เด็กฟังและการเล่านิทานก่อนนอน	8
กราฟฟิคสำหรับเด็กวัย 3 – 5 ปี	14
พัฒนาการด้านศิลปะ	14
บทที่ 3 นิทานผ้าห่ม	17
เกี่ยวกับเรื่องบันนี่กระต่ายซุกซน	17
เนื้อเรื่องบันนี่ กระต่ายซุกซน	17
ตัวละครหลัก	18
บทที่ 4 การออกแบบ	19
รูปแบบภาพประกอบ	19
การเสนอแบบร่างครั้งที่ 1	22
แบบร่างขั้นสุดท้าย	24
หนังสือสำหรับผู้เล่า	25
แบบร่างของหนังสือ	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5 ผลงานจริง 28
สรุป 34
บรรณานุกรม 35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสือนิทานหน้า 3 - 4 30
หนังสือนิทานหน้า 5 - 6 30
หนังสือนิทานหน้า 7 - 8 31
หนังสือนิทานหน้า 9 - 10 31
หนังสือนิทานหน้า 11 – 12 31
หนังสือนิทานหน้า 13 – 14 32
หนังสือนิทานหน้า 15 – 16 32
หนังสือนิทานหน้า 17 – 18 32
หนังสือนิทานปกหน้าและปกหลัง 33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมา

หนังสือนิทานสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดจินตนาการของเด็กและสอดแทรกสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้ผล ด้วยเนื้อหาและการออกแบบภาพประกอบที่สวยงามน่าสนใจ แต่หนังสือนิทานโดยทั่วไปเป็นเพียงสื่อแบบ 2 มิติ ไม่สามารถตอบสนองกับเด็กได้ดี เพราะภาพประกอบและส่วนประกอบต่าง ๆ ถูกกำหนดไว้แล้วไม่สามารถขยับเคลื่อนไหวได้อิสระ ตามความคิด แม้ว่าจะมีหนังสือนิทานประเภท 3 มิติ (POP UP) ซึ่งขยับเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ แต่ก็เป็นความเคลื่อนไหวที่กำหนดไว้แล้วเช่นเดียวกัน อีกทั้งยังไม่เหมาะกับเด็กเล็กเนื่องจากไม่ทนทานมากนัก จึงอาจเสื่อมสภาพหรือฉีกขาดเป็นชิ้นส่วนเล็กได้ง่ายเป็นอันตรายต่อเด็ก

ดังนั้นจึงได้เกิดความคิดที่จะสร้างสรรค์ผ้าห่มนิทานซึ่งเป็นการผสมผสานนิทาน ของเล่นและของใช้ประจำตัวของเด็ก ไม่เป็นเพียงภาพประกอบนิทานบนผ้าแต่ยังใช้เป็นของเล่นตามจินตนาการของเด็กซึ่งไม่จำกัดอีกด้วย และยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างพ่อ แม่และลูกเพราะว่า ผ้าห่มนิทานจำเป็นต้องให้ผู้ปกครองเป็นผู้เล่าเรื่องซึ่งจะเป็นกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่ และลูกได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น ทั้งยังเป็นของเล่นที่จะสามารถส่งเสริมจินตนาการ พัฒนาการทางความคิดความเข้าใจ และการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวให้เหมาะสมกับวัยของเด็กได้

1.2 เป้าหมายของโครงการ

ผลิตสื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กวัย 3 – 5 ปี เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางร่างกายและทางความคิดสร้างสรรค์

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- ผ้าห่มนิทานสำหรับเด็กพร้อมอุปกรณ์ประกอบ 1 ชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หนังสือนิทาน (สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เล่านิทาน 1 เล่ม)

1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

1.4.1 ขั้นตอนการศึกษาวิจัยข้อมูล

- ศึกษาพฤติกรรม และพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยของเด็กอายุ 3 – 5 ปี
- ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อพัฒนาการเรียนรู้
- ศึกษาจิตวิทยาเด็กเบื้องต้น
- ศึกษาการออกแบบกราฟฟิคที่เหมาะกับเด็กในช่วงวัย 3 – 5 ปี
- ศึกษาการออกแบบภาพประกอบ
- ศึกษาเทคนิคการผลิตผ้าห่มและเทคนิคการสร้างภาพ – เทคนิควิธีที่เกี่ยวข้อง
- วิเคราะห์นิทานเพื่อเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับเด็กและมีแนวทางให้ออกแบบกราฟฟิคและเทคนิคได้เหมาะสมกับเด็ก
- วิเคราะห์แต่ละส่วนของนิทานเรื่องที่เลือกมา

1.4.2 ขั้นตอนการออกแบบ

- สร้างรูปภาพประกอบ
- ออกแบบฉาก
- ออกแบบตัวละคร
- การผสานเทคนิคต่าง ๆ เข้ากับตัวละครและฉากให้สอดคล้องกับการดำเนินเรื่อง (บนผ้าห่ม)
- ออกแบบหนังสือนิทานโดยใช้รูปภาพประกอบ ฉาก และตัวละครชุดเดียวกันบนผ้า
- ออกแบบการจัดวางทั้งภาพและตัวอักษรเป็นหน้าคู่
- ทดลองเทคนิคและปรับปรุงแบบ
- สรุปแบบที่จะผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 ขั้นตอนการผลิต แบ่งเป็น 2 ชิ้นงาน

(1) ผ้าห่มนิทาน

- กำหนดขนาดและสัดส่วน
- เลือกเนื้อผ้าและอุปกรณ์ประกอบ
- ตัดเย็บคร่าว ๆ ตามแบบ ทดสอบความเข้าใจกับเด็กและปรับปรุงแก้ไข

(2) หนังสือนิทาน

- ผลิตหน้าหนังสือตามแบบทีละคู่
- ทำปกหนังสือ
- เข้าเล่มปกแข็ง (ให้มีน้ำหนักเบาแต่ทนทาน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
เด็กและภาพประกอบ

2.1 พฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัย 3 – 5 ปี

2.1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

อายุ 3 – 4 ปี

- ความสูงเพิ่มขึ้นประมาณ 5 – 8 เซนติเมตร หรือ 2 – 3 นิ้วต่อปี (มีความยาวลำตัวมากกว่าแรกเกิด 2 เท่าในช่วงอายุนี้)
- ต้องการอาหารประมาณ 1,300 แคลอรี่ต่อวัน
- เมื่ออายุ 3 ปีนั้น เด็กผู้หญิงจะมีความสูงถึง 57 เปอร์เซ็นต์ และเด็กผู้ชายจะประมาณ 53 เปอร์เซ็นต์ ของความสูงเต็มที่ของพวกเขาเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่
- น้ำหนักตัวขึ้น 1.4 – 2.3 กิโลกรัม หรือ 3 – 5 ปอนด์ต่อปี (น้ำหนักเฉลี่ยเมื่ออายุ 4 ปี คือ 13.6 – 17.3 กิโลกรัมหรือ 30 – 38 ปอนด์)
- ขาจะยาวกว่าแขนจึงแลดูว่าเด็กนั้นตัวสูงคล้ายผู้ใหญ่มากขึ้น
- ผอมเก้งก้างไม่เป็นเด็กอ้วนท้วนเหมือนสมัยเป็นทารก
- เดินขึ้นลงบันไดโดยใช้เท้าทีละข้างสลับกันได้
- ถีบจักรยาน 3 ล้อได้
- กระโดดขาเดียวได้
- สามารถรับลูกบอลที่โยนมาได้
- เตะลูกบอลได้

อายุ 4 – 5 ปี

- น้ำหนักโดยเฉลี่ย 14 – 18 กิโลกรัม หรือ 30 – 40 ปอนด์
- ความสูงโดยเฉลี่ย 102 – 114 เซนติเมตร หรือ 40 -- 45 นิ้ว
- ต้องการอาหาร 1,700 แคลอรี่ต่อวัน
- ชอบกระโดดข้ามสิ่งของเล็ก ๆ
- ปีนป่ายสิ่งของหรือสิ่งต่าง ๆ แทบทุกสิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 พัฒนาการด้านทักษะ

- สามารถวาดรูปวงกลมและลากเส้นแนวดิ่ง (แนวตั้ง) และแนวนอนได้
- จับดินสอคีบในระหว่างนิ้วสามนิ้วได้ถูกท่า (คือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วหัวแม่มือ)
- สามารถต่อตัวต่อหรือแท่งไม้สี่เหลี่ยมได้สูงถึง 7 ชั้นหรือมากกว่านั้น
- นอนนาน 10 – 12 ชั่วโมงในเวลากลางคืน
- รับประทานอาหารไม่ค่อยหกเลอะเทอะ
- สามารถถือถ้วยน้ำดื่มแบบมีหูได้โดยน้ำไม่หกออกมา
- ต้องช่วยในการแต่งตัวอยู่บ้าง
- แปรงฟันและล้างมือเองได้
- เริ่มฝึกไม่ถ่ายเลอะเทอะ
- ใช้เชือกร้อยลูกปัดได้
- คัดตัวอักษรตามได้ (คัดตามตัวอย่างซ้ำ ๆ กันหรือลากเส้นตามรอยประได้)
- เขียนชื่อตนเองได้
- พูดเบอร์โทรศัพท์ตามได้
- นับเลขได้ถึง 20
- อ่านคำได้ออกหลายคำ

2.1.3 พัฒนาการด้านความคิด

- เล่นกับตุ๊กตาโดยสมมติตุ๊กตาเป็นคนจริง ๆ
- สามารถแบ่งแยกจัดสิ่งของเป็นหมวดหมู่ตามรูปร่างได้
- รู้จักสีพื้นฐานและเรียกชื่อได้
- สามารถสร้างสะพานโดยใช้ตัวต่อหรือแท่งไม้ แท่งของเล่นต่อพาดกันได้ (ตัวต่อ lego)
- รู้จัก เข้าใจคำ ประมาณ 300 – 1,000 คำ
- เข้าใจนิยามง่าย ๆ ของขนาดและจำนวน
- พูดคุยประโยคสั้น ๆ ง่าย ๆ ได้
- ชอบพูดคุยกับตัวเอง พูดคนเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชอบถามคำถามซ้ำ ๆ
- สามารถขอความช่วยเหลือและบอกคนอื่นให้ทำอะไรได้
- สามารถเข้าใจคำพูดได้ 80 เปอร์เซ็นต์
- บอกชื่อตัวเองได้
- ผูกประโยคได้ถูกต้องตามไวยากรณ์มากขึ้น
- จำจังหวะและเพลงได้
- รู้จักผลัดเปลี่ยนกันเล่นของเล่นเมื่อเล่นกับเด็กอื่น
- อยากเข้าไปมีส่วนร่วมในทุก ๆ เรื่อง
- สนุกกับการเล่นสมมติ
- พัฒนาความประพฤติและท่าทางให้สุภาพขึ้นได้
- เข้าใจขั้นตอนและลำดับเหตุการณ์ง่าย ๆ ได้
- ใช้คำว่า "ใน" "บน" "ใต้" ได้อย่างเข้าใจ
- เข้าใจคำว่า "ใคร" "ของใคร" "ทำไม" "อย่างไร"
- เข้าใจนึกภาพของอดีตได้
- รู้จักชื่อเต็มของตนเองและเพศของตนเอง
- มีอารมณ์ที่ไม่แน่นอน
- มีเพื่อนและเกมในจินตนาการ
- ชอบพูดโอ้อวดและเล่าเรื่องต่าง ๆ
- เล่นรวมกับคนอื่น ๆ ได้แต่ก็ยังคงมีความเห็นแก่ตัวอยู่บ้าง
- ชอบการอยู่กับเด็กอื่น ๆ
- สามารถจัดการเรื่องการใช้ห้องน้ำเองได้ แต่ต้องดูแลบ้าง
- ต้องการทำอะไรเองโดยไม่ต้องให้ใครช่วย

2.1.4 พัฒนาการทางศีลธรรมจรรยาและค่านิยม

ความนึกคิดเกี่ยวกับอะไรถูก ผิด ดี ชั่ว นั่นเด็กยังคิดเห็นเป็นเหตุผลด้วยตนเองไม่ได้ ยังต้องอาศัยผู้อบรมเลี้ยงดูให้คำชี้แจงแนะนำ แต่ที่สำคัญยิ่งกว่าคำชี้แจงแนะนำก็คือการทำเป็นแบบอย่างเพื่อให้เด็กเลียนแบบ จะได้ผลประทับใจเด็กโดยไม่รู้สึกตัว ผู้ปกครองเด็กจะต้องระมัดระวังด้วยว่าจะต้องไม่เน้นความถูก ผิด ดี ชั่ว มากเสียเหลือเกิน เพราะถ้าเป็นเช่นนี้ เด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเกิดความรู้สึกเห็นไปว่าความผิด ซึ่งโดยธรรมดาไม่ใช่เรื่องร้ายแรง กลายเป็นเรื่องใหญ่โตร้ายแรง โดยไม่สมควรแก่เหตุผลไปได้ง่าย ๆ ทำให้ห้อภัยตนเองและผู้อื่นยากในเรื่องดีชั่ว ซึ่งจะแสดงผลเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นลักษณะ Over super – ego (เชิดชูตัวหรือหลักการที่ตัวนับถือเกินความพอดี)

การปลูกฝังมโนธรรมให้แก่เด็กอาจทำได้อีก คือ แสดงออกมาในรูปนิทานและการเล่นสำหรับเด็ก เพราะเด็กวัยนี้นิยมเรื่องสมมติและการเล่น ทั้ง 2 วิธีจะสร้างแบบเพื่อให้เด็กได้เลียนแบบและรู้โดยซึมซับ โดยไม่มีการบังคับฝืนใจด้วย

อนึ่ง พัฒนาการทางศีลธรรมจรรยานี้เชื่อว่า เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (socialization)

<u>ของเล่นเด็ก</u>

สำหรับเด็กเล็ก หนังสืออาจไม่ใช้อ่าน แท่งไม้อาจไม่ใช้เรียง ผู้ใหญ่ชอบกำหนดลงไปว่าหนังสือคือของสำหรับใช้อ่านหรือดู แท่งไม้มีไว้เรียงเล่นต่อเล่น แต่สำหรับเด็กเล็กนั้น หนังสือไม่จำเป็นต้องใช้สำหรับอ่านและแท่งไม้ไม่จำเป็นต้องเอาไว้ใช้เรียงเล่น ไม่เฉพาะแต่หนังสือหรือแท่งไม้เท่านั้น ของเล่นทุกชนิดผู้ใหญ่มักคิดกำหนดวิธีการเล่นเอาไว้ พอเด็กไม่เล่นตามวิธีที่ผู้ใหญ่คิดพ่อแม่ก็ไม่พอใจ คอยเตือนว่าต้องเล่นแบบนี้ซิลูก อันที่จริงถ้าเด็กคิดวิธีเล่นของตัวเองและสนุกสนานพอใจกับการเล่นของเขา ไม่ว่าจะเป็นวิธีการเช่นใด ก็น่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการเล่นเหมือนกัน การที่ผู้ใหญ่ไปจำกัดให้เล่นตามความคิดของตนกลับกลายเป็นการเด็ดหน่อของความคิดสร้างสรรค์และทำให้เด็กหมดความอยากเล่นด้วย

หนังสือนั้น บางครั้งก็ถูกเด็กใช้สำหรับสร้างอุโมงค์ บางครั้งก็เป็นกระดาษวาดรูปและบางครั้งก็เป็นของสำหรับฉีกเล่น การที่ผู้ใหญ่กำหนดไว้ว่า หนังสือมีไว้อ่านแต่อย่างเดียวนั้น ให้ผลร้ายยิ่งกว่าการไม่ให้เด็กจับหนังสือเลยเสียอีก เมื่อเด็กโตขึ้นก็รู้เองว่าหนังสือมีไว้อ่านจึงจะสนุกที่สุดโดยที่เราไม่ต้องสอน

สำหรับเด็กแล้ว ไม่มีของเล่นอะไรที่น่าเบื่อหน่ายไปกว่าของเล่นสำเร็จรูปที่แต่งเติมเคลื่อนย้ายอะไรไม่ได้เลย ถึงจะเป็นของเล่นราคาแพงสักแค่ไหน ถ้าไม่มีส่วนให้เด็กมีโอกาสคิดแต่งเติมละก็ไม่ใช่ของมีค่าสำหรับเด็กเลย

พ่อแม่ทั้งหลายคงมีประสบการณ์ที่ว่า ตอนมีลูกคนแรกมักจะซื้อของเล่นมามากมายจนเกิดความต้องการ แต่พอถึงลูกคนที่สองกลับไม่ค่อยซื้อของเล่นเท่าไรนัก ทั้งนี้เพราะพ่อแม่รู้แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่า ถึงผู้ใหญ่จะซื้อของเล่นที่คิดว่าดีให้ เด็กกลับไม่ชอบใจเท่าไรนัก สำหรับเด็กแล้ว ทุกสิ่งที่มองเห็น ทุกสิ่งที่จับต้องได้คือของเล่น ของเล่นสำเร็จรูปที่มีไว้ให้เล่นแบบสำเร็จรูปจึงไม่มีความจำเป็นสำหรับเด็กเลย

ของเล่นที่ให้ไม่ควรเป็นของที่ดูสวยอย่างเดียวแต่ต้องจับต้องแล้วสนุกด้วย ของเล่นง่าย ๆ ที่มีมาแต่ดั้งเดิมมีคุณค่ากว่าของเล่นใหม่ ๆ ที่มีวางขาย ตัวอย่างเช่น ดินเหนียว หรือดินน้ำมัน การเล่นพับกระดาษ และตัดกระดาษ

คุณสมบัติที่เหมือนกันประการหนึ่งของของเล่นเหล่านี้คือ ถ้าไม่ทำอะไรกับมันเลย มันก็ไม่มีรูปร่าง ไม่มีความหมาย เป็นเพียงวัสดุชิ้นหนึ่งเท่านั้น แต่ในขณะเดียวกัน เราอยากทำให้มันเป็นรูปเป็นร่างอะไรมันก็เป็นได้ตามแต่ฝีมือและความตั้งใจของเรา ข้อนี้ทำให้ของเล่นพวกนี้ดีเลิศสำหรับเด็กเล็กซึ่งอยู่ในวัยที่สมองกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว เป็นต้นว่า ลองเอาดินน้ำมันหรือกระดาษสำหรับพับวางไว้ให้เด็กอายุ ไม่เกิน 1 ขวบ เด็ก ๆ จะเล่นกับดินน้ำมันและกระดาษ โดยไม่ได้ตั้งใจว่าจะทำอะไร อย่างไรก็ตามรูปร่างของดินน้ำมันและกระดาษก็เปลี่ยนไปต่อหน้าสายตาของเด็ก ประสบการณ์นี้เป็นสิ่งแปลกใหม่ที่หน้าทึ่งและมีคุณค่ามากสำหรับเด็ก

ในระยะแรก การเปลี่ยนแปลงของรูปร่างวัสดุ และการได้สัมผัสดินน้ำมันหรือกระดาษ ทำให้เด็กเกิดความสนใจ และรู้สึกสนุกจึงทำซ้ำแล้วซ้ำอีกและเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความเคลื่อนไหวของมือและการเปลี่ยนแปลงของรูปร่างของดินน้ำมันหรือกระดาษ

ต่อมา เด็กจะไม่พอใจเพียงแค่การบีบปั้นและดึงดินน้ำมันหรือเล่นกับการขยี้กระดาษและฉีกกระดาษเล่น เด็กจะแผ่ดินน้ำมันออกเป็นวงกลมแบนๆแล้วบอกว่า"นี่จานนะ"หรือพับมุมกระดาษสองด้านแล้วบอกว่า"นี่เรือนะ"ของเล่นพวกนี้มีคุณลักษณะเปลี่ยนแปลงง่ายจึงสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้ตั้งแต่เป็นของง่ายๆไปจนกระทั่งเป็นของสลับซับซ้อน ตามขั้นตอนการเจริญเติบโตของเด็ก

เด็กที่ได้เล่นดินน้ำมันเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่ได้เล่นช้าจะมีทักษะต่างกันมาก ไม่ใช่เป็นเพราะว่าเด็กคุ้นเคยหรือไม่หรือชอบหรือไม่แต่เป็นผลของความแตกต่างทางสมองและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความละเอียดของปลายนิ้วและความสามารถในการแสดงออกด้วย

2.2 การอ่านหนังสือให้ลูกฟังและการเล่านิทานก่อนนอน

ระหว่างวัย 2 – 5 ขวบ ความต้องการของลูกในการเลียนแบบพ่อแม่จะขยายลงไปถึงการอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสือด้วย ในบางกรณีเมื่อเด็กอายุ 4 ขวบก็จะสามารถท่องหนังสือได้คำต่อคำ หน้าต่อหน้า เขาจะคุยโอ่ว่าตัวเขากำลังอ่านหนังสือซึ่งก็เป็นเรื่องดี ควรตกรางวัลและชมเชยความพยายามของเขาให้เขารู้ว่าเราชื่นชมคนที่อ่านหนังออกขนาดไหน

วิธีที่ดีเยี่ยมวิธีหนึ่งในการสร้างความมั่นใจ จินตนาการ และเพิ่มพูนศัพท์ของเด็กวัยก่อนอ่านออก ก็คือ โดยการใช้หนังสือที่ "ไม่มีคำ" ได้แก่หนังสือภาพที่มีเนื้อเรื่องง่าย ๆ แต่ไม่มีคำบรรยาย ภาพจะเล่าเรื่องราว หนังสือเหล่านี้เปิดโอกาสให้เด็กได้อ่านโดยการตีความจากลำดับเหตุการณ์ที่แสดงด้วยภาพด้วยตัวของเขาเอง และผูกเรื่องราวโดยอาศัยประสบการณ์ของเขาเองออกมาเป็นคำพูดของเขาเอง การกระทำเช่นนี้จะเป็นเรื่องสำคัญในเวลาต่อมาเมื่อเขาเริ่มต้นอ่านได้แล้ว แต่สำหรับตอนนี้เขาจะสร้างความรู้สึกนับถือตนเองและความสำเร็จ (จากการที่สามารถอ่านจากภาพได้เอง)

2.2.1 ข้อแนะนำในการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง

- เริ่มอ่านให้เด็กฟังเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ยิ่งเล็กเท่าไรก็ยิ่งดีเท่านั้น
- ใช้บทกลอนหรือบทเพลงสำหรับเด็กเป็นเครื่องกระตุ้นภาษาของทารก หนังสือที่มีภาพประกอบอย่างง่าย ๆ และมีขนาดใหญ่จะช่วยเร้าประสาทการมองเห็นและความอยากรู้อยากเห็นของเด็กได้ดี
- อ่านให้เด็กฟังบ่อย ๆ เท่าที่จะหาเวลาได้
- พยายามจัดเวลาไว้สำหรับการอ่านหนังสืออย่างน้อยวันละหนึ่งเรื่องให้เป็นกิจวัตร
- จำไว้ว่าศิลปะในการฟังนั้นเป็นสิ่งที่ต้องสร้างขึ้น ต้องอาศัยการสั่งสอนอบรมจึงจะเกิดขึ้นได้
- หนังสือภาพอ่านได้ง่ายเหมาะสำหรับเด็ก ๆ ทั้งครอบครัว แม้ว่าจะอายุต่างกันมากก็ตาม ในขณะที่นวนิยายจะทำให้เกิดปัญหา หากเด็กอายุต่างกันมากกว่า 2 ปี เด็กจะได้ประโยชน์มากกว่าถ้าอ่านให้ฟังแยกกัน การอ่านแยกเรื่องกันทำให้พ่อแม่ต้องลงแรงมากขึ้นแต่จะให้ผลคุ้มค่าเนื่องจากพ่อแม่จะสามารถเสริมลักษณะพิเศษให้แก่เด็กแต่ละคนได้
- เริ่มต้นด้วยหนังสือภาพแล้วจึงก้าวไปสู่หนังสือนิทานและนวนิยาย
- จัดให้เรื่องที่อ่านมีเนื้อหาและความยาวต่าง ๆ กันออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อ่านให้ตลอดรอดฝั่ง เมื่อเริ่มหนังสือเล่มหนึ่งแล้วก็ควรอ่านต่อ เว้นเสียแต่ว่าจะพบว่าหนังสือเล่มนั้นไม่ดี อย่าปล่อยให้เด็ก ๆ ว่างเว้นไม่ได้ฟังเรื่องต่อเนื่องกันทุกวันไม่เช่นนั้นเขาจะหมดความสนใจ
- อ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสูงกว่าระดับสติปัญญาเด็กบ้างเป็นครั้งคราวเพื่อท้าทายความคิดของเขา
- หลีกเลี่ยงบทพรรณนายาว ๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าเด็กจะพัฒนาจินตนาการและช่วงเวลาที่สามารถรับรู้เรื่องยาว ๆ ได้เพียงพอแล้ว หากพบข้อความยาว ๆ ให้ตัดทอนหรือย่นย่อลง ควรอ่านเตรียมล่วงหน้าเพื่อจะได้หาวิธีแก้ปัญหาไว้ก่อนและอาจทำเครื่องหมายเตือนไว้
- หากพบบทใดที่ยาวและไม่มีเวลามากพอที่จะอ่านให้จบทั้งบทได้ ให้ค้างเรื่องไว้ตรงจุดที่เรื่องกำลังน่าติดตาม เด็ก ๆ จะใจจดใจจ่อรอเวลาที่จะได้ฟังต่อ
- ให้เวลาเด็กๆ สัก 2 – 3 นาทีที่จะปรับตัวปรับใจรับฟังเรื่อง หากเป็นนวนิยายอาจเริ่มด้วยการถามว่ามีใครจำได้ไหมว่าเรื่องไปถึงไหนแล้วเมื่อหยุดอ่านครั้งก่อน อารมณ์เป็นสิ่งสำคัญมากในการฟัง การออกคำสั่งประเภท "เอาละ หยุดทำทุกอย่างได้แล้วและนั่งลง นั่งตัวตรง ๆ ตั้งใจฟังให้ดี" ไม่อาจนำเด็ก ๆ เข้าสู่การรับรู้ได้ดี
- หากอ่านหนังสือภาพ จงแน่ใจว่าเด็ก ๆ สามารถมองเห็นภาพได้โดยง่าย หากเป็นในชั้นเรียนให้จัดเด็ก ๆ ให้นั่งล้อมเป็นครึ่งวงกลม ผู้อ่านนั่งอยู่สูงกว่าผู้ฟังเล็กน้อยเพื่อที่ว่าเด็กที่นั่งแถวหลังจะได้มองเห็นภาพที่อยู่สูงเหนือศีรษะคนอื่น
- ในการอ่านนวนิยายให้นั่งสบาย ๆ ทั้งผู้อ่านและผู้ฟัง ในชั้นเรียนผู้อ่านอาจนั่งที่ขอบโต๊ะทำงานหรือไม่ก็ยืน ศีรษะของผู้อ่านควรอยู่สูงกว่าศีรษะของผู้ฟังเพื่อที่เสียงอ่านจะได้กระจายไปได้ไกลทั่วห้อง อย่านั่งหรือยืนอ่านตรงหน้าต่างที่มีแดดส่องจ้าเข้ามาเพราะจะทำให้ผู้ฟังสายตาเสีย
- จำไว้ว่าแม้แต่เด็กโตถึงชั้นประถมหก ก็ยังชอบหนังสือภาพดี ๆ สวย ๆ เป็นบางครั้งบางคราว
- หลังจากอ่านแล้วให้มีเวลาสำหรับอภิปรายบ้าง หนังสือที่อ่านจะกระตุ้นความคิดความหวัง และการค้นพบในใจเด็ก ให้โอกาสเด็ก ๆ ได้แสดงออกและช่วยเขาให้จัดการกับสิ่งเหล่านั้นด้วยการพูดคุย เขียน หรือวาดออกมาเป็นภาพหากเขาต้องการ อย่าทำให้การอภิปรายกลายเป็นการตั้งคำถามทดสอบหรือเคี่ยวเข็ญให้เด็กตีความ
- จำไว้ว่าการอ่านออกเสียงเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับคนจำนวนน้อยเท่านั้น ถ้าจะทำให้ง่ายและดีก็ต้องฝึกหัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขณะอ่านให้แสดงออกมาก ๆ ถ้าเป็นไปได้ให้เปลี่ยนเสียงเปลี่ยนน้ำเสียงให้เข้ากับบทสนทนาในเรื่อง
- ปรับความเน้นในการอ่านให้เข้ากับเรื่อง ในช่วงที่เรื่องน่าตื่นเต้นให้ลดความเร็วลง อ่านทีละคำ ช้า ๆ ทำให้เด็ก ๆ แทบจะลืมหายใจ
- ความผิดที่ทำกันบ่อยในการอ่านออกเสียง ไม่ว่าผู้อ่านจะอายุ 7 ขวบหรือ 40 ปี ก็คือ อ่านเร็วเกินไป อ่านให้ช้าพอที่เด็กจะสร้างภาพขึ้นในใจได้ หรือช้าพอที่เด็กจะเห็นรูปภาพในหนังสือเต็มตาโดยไม่รู้สึกว่าตัวเองถูกเร่ง การอ่านเร็ว ๆ จะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถใช้สุ้มเสียงในการแสดงออกได้
- ตรวจสอบหนังสือด้วยการอ่านล่วงหน้า อันจะช่วยให้พบที่ที่ต้องการย่อให้สั้นลง ตัดออกไป หรือขยายความให้มากขึ้นและเตรียมตัวได้
- ทำให้ผู้เขียนหนังสือมีชีวิตชีวาขึ้นมาเช่นเดียวกับหนังสือที่เขาเขียน อาศัยหนังสือเช่น "หนังสือแต่งโดยคน" และ"หนังสือหลายเล่มโดยคนหลายคน" ของลี เบนเน็ต ฮอปกินส์ ซึ่งเป็นหนังสือเกี่ยวกับบทสัมภาษณ์นักเขียนหนังสือสำหรับเด็ก หรือหนังสือ "บางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับผู้เขียน" ในห้องสมุด ไม่ว่าจะก่อนหรือระหว่างการอ่าน ให้เล่าเรื่องของผู้เขียนให้เด็กฟัง ให้เด็กได้รู้ว่าคนเขียนหนังสือขึ้นมา ไม่ใช่เครื่องจักร อ่านข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนที่พิมพ์ไว้ที่ปกด้านในหรือในหนังสือ
- เพิ่มมิติที่สามให้หนังสือเมื่อเป็นไปได้ ตัวอย่างเช่น ขณะอ่านเรื่อง "บลูเบอร์รี่สำหรับซาล" ของโรเบิร์ต แม็คโคลสกี ก็ให้เตรียมซามใส่ผลบลูเบอร์รี่ไว้ให้เด็ก ๆ กิน เมื่ออ่านเรื่อง "เล็นทิล" ของแม็คโคลสกี ก็ให้เตรียมหีบเพลงปากและผลมะนาวไว้ด้วย พาเด็กไปดูนกฮูกในสวนสัตว์เพื่อเสริมการอ่านเรื่อง "นกฮูกในครอบครัว" ของฟาร์เลย์ โมวัต
- ผู้อ่านไม่เต็มใจอ่าน หรือเด็กที่กระตือรือร้นผิดปกติมักจะนั่งลงฟังโดยดีได้ยาก อาจต้องเตรียมดินสอสี กระดาษ และดินสอ ไว้ให้เขาขีดเขียนไปด้วยในขณะที่ฟัง
- เมื่อไรก็ตามที่ต้องเดินทางไปกับเด็ก ๆ ให้เตรียมหนังสือไปด้วย ช่วงเวลาที่รถติดหรือที่ต้องรอหมอฟันเป็นเวลาที่เหมาะมากที่จะอ่านหนังสือสักบทสองบท
- พ่อควรพยายามเป็นพิเศษที่จะอ่านให้ลูกฟัง เนื่องจาก 90 เปอร์เซ็นต์ของครูชั้นประถมเป็นผู้หญิง เด็กผู้ชายจึงมักเชื่อมโยงเรื่องของการอ่านกับผู้หญิงและโรงเรียน และน่าเสียดายพอ ๆ กันที่พ่อมักจะชอบให้ใครเห็นว่าวิ่งไล่จับกับลูกชายมากกว่าที่จะให้เห็นว่าตนพาลูกไปห้องสมุด การที่พ่อเข้าไปเกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือเสียตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่เนิ่น ๆ จะช่วยได้มากที่จะยกฐานะหนังสือขึ้นไปเทียบเท่ากับถุงมือเบสบอลหรือไม้ฮ็อคกี้ ในความรู้สึกของเด็กผู้ชาย

- จำกัดเวลาดูทีวีของเด็ก การดูทีวีมากเกินควรจะสร้างนิสัยที่ไม่ดีให้แก่เด็กและเป็นอันตรายต่อพัฒนาการของเขา
- จัดให้เด็กมีเวลาอ่านหนังสือเองทุกวัน ไม่ว่าจะเป็นที่บ้านหรือที่โรงเรียน (แม้ว่าการอ่านในที่นี้อาจจะหมายความถึงเพียงแต่พลิก ๆ ดูรูปภาพก็ตาม) แรงกระตุ้นจากการอ่านออกเสียงจะลงเอยด้วยความล้มเหลวหากเด็กไม่มีเวลาพอที่จะฝึกหัดตัวเอง
- สร้างตัวอย่างเป็นเครื่องนำทางเด็ก จงแน่ใจว่าลูก ๆ หรือ เด็ก ๆ เห็นเราอ่านหนังสือเพื่อความสนุกสนานนอกเหนือไปจากเวลาที่อ่านออกเสียงกับเขาด้วย ให้เขามีส่วนร่วมที่จะกระตือรือร้นไปกับเราในหนังสือที่อ่าน

2.2.2 เทคนิคในการอ่านหนังสือให้ลูกฟัง

- อย่าอ่านเร็วเกินไป ให้อ่านช้า ๆ ชัดถ้อยชัดความ ทั้งนี้เพราะผู้ฟังระดับเด็ก ต้องการสร้างภาพเรื่องราวขึ้นมาด้วย ต้องอ่านช้าพอที่ลูกจะจับถ้อยคำ จับสำนวน จับอารมณ์ ถ้าเป็นหนังสือภาพ ก็พอที่จะเห็นภาพได้เต็มตาในทุกแง่มุม โดยที่เด็กไม่รู้สึกว่าตนเองถูกเร่ง อีกประการถ้าอ่านเร็วเกินไป ผู้อ่านเองไม่สามารถทำซุ่มเสียงเร้าใจผู้ฟังให้เกิดอารมณ์ร่วมได้
- พ่อเป็นผู้อ่าน บทบาทเรื่องกิจกรรมด้านอ่านหนังสือให้ลูกฟัง ส่วนมากมักเป็นบทบาทของแม่ ครูที่อยู่โรงเรียนประถมส่วนใหญ่ก็เป็นครูผู้หญิง ดังนั้นเด็กมักเชื่อมโยงการอ่านไปสู่กิจกรรมของผู้หญิง เด็กผู้ชายมักไม่สนใจหนังสือเพราะเหตุนี้เป็นปัจจัยหนึ่ง พ่อจึงต้องพยายามเป็นพิเศษที่จะอ่านหนังสือให้ลูกฟัง เพื่อดึงภาพพจน์กิจกรรมในการอ่านมาเป็นเรื่องครอบครัว เรื่องมนุษย์ที่ไม่จำกัดเพศ
- ปล่อยให้ลูกซักถามได้เต็มที่ ในระหว่างที่อ่านหนังสือให้ลูกฟังนั้น ลูกจะเกิดข้อสงสัยจะซักถาม บางคำถามก็เป็นในเรื่องที่ไม่รู้เลย บางคำถามนี้ก็เป็นการถามเรื่องราวตอนต่อไป แต่จะถามอะไรก็ตาม พ่อแม่ควรอย่างยิ่งที่จะเอาใจใส่คำถามของลูกและตอบคำถามลูกอย่างเห็นความสำคัญ ถ้าเป็นการถามเรื่องราวของตอนที่ยังมาไม่ถึง ให้ถามความคิดเห็น เด็กอาจเสนอความคิดเห็น จากนั้นก็ชักชวนให้ติดตามเรื่องต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอ่านหนังสือให้ลูกฟังนั้น เป้าหมายไม่ได้อยู่ที่การพยายามจะอ่านเรื่องราวให้จบ หากแต่ทว่าอยู่ที่ขบวนการซักถาม กระตือรือร้นของลูกนั่นเอง ดังนั้นอย่าอารมณ์เสีย เมื่อเด็ก ๆ ถามคำถามมากมายระหว่างการอ่าน เด็กถามดีกว่าเด็กไม่ถามอะไรเลย เด็กถามมาก ๆ ถือเป็นชัยชนะของเรา

- ความพร้อมของผู้อ่าน หนังสือจะมีชีวิตชีวาขึ้นมาได้ อยู่ที่อารมณ์และความสนุกของผู้อ่านเป็นปัจจัยแรก ถ้าผู้อ่านชอบหนังสือที่อ่าน การอ่านก็สนุกสนานมีชีวิตชีวา ถ้าผู้อ่านไม่ชอบการอ่านก็ซังกะตาย นอกจากถ้าผู้อ่านมีเวลามากการอ่านก็เป็นไปอย่างสบาย ๆ สองสิ่งนี้เป็นปัจจัยทางกายภาพที่มีผลกับบรรยากาศของการอ่าน ฉะนั้นผู้อ่านจึงควรเลือกเรื่องที่ตนชอบและเลือกอ่านในจังหวะที่มีเวลามากพอ
- วิธีการอ่าน นี่เป็นการเร้าอารมณ์ที่สำคัญมาก ใช้ได้กับเด็กทุกวัยและแม้แต่กับผู้ใหญ่ด้วยกันเอง ซุ่มเสียงที่ใช้อ่านให้แยกเป็นเสียงของพ่อ เสียงของแม่ เสียงของลูก เสียงของผู้ร้าย กระแสเสียงให้เคลื่อนคล้อยไปตามอารมณ์ของตัวละคร ทิ้งจังหวะของการอ่านในตอนที่ตื่นเต้นเช่น " เมื่อสุดสาครนั่งที่หน้าผาเรียบร้อยแล้วก็วางคฑาลงข้างกาย (ตอนนี้อ่านช้า ๆ) ทันใดนั้น (ทำเสียงดัง) ซีเปลือยก็ผลักสุดสาครตกหน้าผาพร้อมกับแย่งเอาไม้คฑาและแส้วิเศษไป (น้ำเสียงตื่นเต้น) เด็กแทบจะลืมหายใจเลยทีเดียว คราวนี้ก็จะมีเสียงซักถามกันให้เซ็งแซ่
- เวลาที่ใช้อ่าน เวลาที่เหมาะสมมักเป็นเวลาก่อนนอนในทุกเวลาไม่ว่าเป็นเวลากลางวันหรือกลางคืน เด็กจะเหนื่อยอ่อน พร้อมที่จะอยู่นิ่ง ๆ เพื่อรอเวลาหลับ เวลาเช่นนี้การอ่านหนังสือให้ลูกฟังจะเป็นกิจกรรมที่สบาย ๆ ไม่ใช้พละกำลัง เตรียมลูกไปสู่การหลับนอน แต่บางคนก็ใช้เวลาเช้าหลังตื่นนอนก่อนที่เด็กจะไปโรงเรียน ซึ่งถ้าเป็นวันหยุดก็พอทำเนา เพราะเวลาดังกล่าวเป็นเวลาดีในการวอมอัพความกระตือรือร้นของเด็กในเช้าวันนั้น แต่ถ้าวันธรรมดาเห็นจะแย่แน่สำหรับสภาพการจราจรอย่างบ้านเรา
- อุปสรรคของการอ่านก็คือแสงสีของโทรทัศน์ โทรทัศน์สะกดจิตเด็ก ทำให้เด็กนั่งนิ่งตาจับจ้องที่โทรทัศน์ กล้ามเนื้อร่างกายไม่เคลื่อนไหว กล้ามเนื้อทางสมองไม่ไหวติง เวลาก็ถูกทิ้งหน้าจอสี่เหลี่ยมนั่นเอง โทรทัศน์เป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับการอ่านโดยสิ้นเชิง แสงสีเสียงของโทรทัศน์ในทุกวันนี้ เข้ามาเป็นช่องว่างที่ยื้อแย่งเอาเวลาของครอบครัวไป ยื้อแย่งเอาความว่องไวของเด็กไป ครอบงำให้สังคมของเราพูดน้อยลง ทำลายจินตนาการของเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 กราฟฟิคสำหรับเด็กวัย 3 – 5 ปี

2.3.1 พัฒนาการด้านศิลปะของเด็ก

พัฒนาการด้านศิลปะเป็นการพัฒนาด้านความคิดและทักษะควบคู่กัน พัฒนาการศิลปะของวัยเด็กตอนต้นมีหลายประเภท เช่น พับกระดาษ ปั้นดินน้ำมัน วาดรูป ทำงานประดิษฐ์ ฯลฯ ศิลปะเกิดจากจินตนาการตรงของเด็กเป็นการแสดงออกอย่างซื่อตรง เรียบง่าย นักจิตวิทยาบางท่านเน้นว่า ความคิดเชิงนามธรรมของเด็กอาจประเมินได้จากการแสดงออกในเชิงศิลป์ แต่พัฒนาการด้านศิลปะก็ไม่สามารถแยกตามช่วงวัยอย่างแน่นอนได้

ภาพเขียนของวัยเด็กตอนต้น

2.3.2 พัฒนาการของการขีดเขียน

ขั้นขีดเขี่ย (The scribbling stage) อายุประมาณ 2 – 4 ปี เป็นพื้นฐานความเข้าใจในแบบศิลปะลายเส้น (Graphic art) การขีดเขี่ยเป็นบทเรียนให้เด็กเริ่มเห็นความสัมพันธ์ระหว่างภาพและพื้น เป็นการเรียนแบบลองผิดลองถูก (Learning by doing) ทำให้รู้จักการวางตำแหน่งและทิศทางของภาพ ความสามารถเพิ่มขึ้นตามประสบการณ์และทักษะในการควบคุมร่างกายได้ประสานกัน เมื่อสามารถวาดรูปทรงได้แล้ว ต่อมาจะเริ่มตั้งชื่อสิ่งที่วาด (Symbolization) ซึ่งยังไม่ตรงกับความเป็นจริง ลักษณะเส้นมีทั้งเส้นนอน เส้นตั้ง เส้นโค้ง ทแยงมุม วงกลม เส้นคลื่น และจุด ตำแหน่งที่เด็กชอบเขียนในมีหลายแบบ

- มีช่องว่างแต่อยู่ในกรอบ โดยมีขอบกระดาษเป็นกรอบ
- เขียนเต็มทั้งหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เริ่มจากศูนย์กลาง
- เขียนอยู่ในแนวเส้นตั้งหรือนอน โดยใช้กระดาษเพียงครึ่งหนึ่ง
- ภาพทั้งสองอยู่คนละด้านแต่สมดุลย์กัน
- ภาพอยู่ในเส้นทแยงมุม และกระจายออกไปด้านข้าง
- ภาพอยู่บนแนวเส้นทแยงมุม
- เขียนเพียง 2 ใน 3 ของกระดาษแยกกันเป็นกลุ่ม ๆ
- ภาพอยู่มุมใดมุมหนึ่งของกระดาษ
- ภาพกระจายเป็นรูปพัด อีกมุมว่างเปล่า
- ภาพอยู่ในแนวโค้ง
- ภาพเรียงอยู่ในลักษณะปิรามิด
- ภาพพาดเป็นแถบระหว่างกระดาษ

ลักษณะของรูปทรงเช่น วงรี สี่เหลี่ยม ฯ จะยังไม่สมบูรณ์ แต่จะพัฒนายิ่ง ๆ ขึ้น

ขั้นก่อนแบบแผน (The preschematic stage) อายุ 4 – 7 ปี

1.รู้จักออกแบบ (ประมาณ 3 – 5 ขวบ) เริ่มรู้จักออกแบบโครงร่างอย่างง่ายๆ นำรูปหลายรูปมารวมกัน การออกแบบเกิดจากจินตนาการและสิ่งที่พบเห็น

ภาพ "รถจักรยานกำลังซ่อม" ของเด็กวัย 3 ปี

2. เริ่มเขียนภาพคน (ประมาณ 4 – 7 ขวบ) เริ่มนำรูปทรงต่าง ๆประกอบขึ้นเป็นภาพคน แม้จะไม่ถูกสัดส่วนจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ "พ่อ"

ภาพคน ของเด็กวัย 4 ปี

3. เขียนเป็นรูปและเรื่องราว (ประมาณ 4 – 6 ขวบ) เริ่มเขียนภาพที่เห็นเป็นเรื่องราว นำมาจากสิ่งที่พบเห็นผนวกกับจินตนาการและเรื่องเล่าต่าง ๆ

4. ภาพโปร่งใส คือภาพที่แสดงรายละเอียดภายในอย่างทะลุปรุโปร่ง เช่นภาพบ้านที่แสดงให้เห็นเครื่องเรือนภายใน เด็กใช้จินตนาการโดยมิได้คำนึงถึงความจริง

2.3.2 ลักษณะภาพที่เด็กชอบ

อายุน้อย	อายุมาก
ขนาดใหญ่รายละเอียดน้อย	รายละเอียดมากขึ้น
สีหวานสดใสใกล้เคียงแม่สี	สีหลากหลายทั้งอ่อนกลางเข้ม
ภาพ 2 มิติ	ภาพ 3 มิติ (เห็นด้านลึก)
เห็นทั้งภาพ	หลุดกรอบออกไปบ้าง ,ไม่เห็นบางส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักวิทยบริการ พระจอมเกล้าลาดกระบัง

บทที่ 3
นิทานผ้าห่ม

3.1 เกี่ยวกับเรื่องบันนี่ กระต่ายซุกซน

ดัดแปลงมาจากนิทานก่อนนอนเรื่อง Goodnight Little Bunny ของ Ronne Randall เป็นหนังสือในชุด Snuggle Up Stories ของสำนักพิมพ์ Ladybird ซึ่งพิมพ์หนังสือสำหรับเด็ก ส่วนสาเหตุที่เลือกเรื่องนี้เพราะเหมาะสมกับเด็กวัย 3 – 5 ปี เนื่องจากโครงเรื่องไม่ซับซ้อน ให้คติเตือนใจแบบซึมซับ และอุปนิสัยของตัวละครคือเด็กวัย 3 – 5 ปี ขณะเดียวกันก็มีฉากที่หลากหลาย มีตัวละครหลายชนิด หลายวัย เห็นวงสังคมที่กว้างออกไปจากครอบครัวเดียว (ชุมชน) และมีองค์ประกอบที่เหมาะจะนำมาออกแบบให้เป็นนิทานผ้าห่ม

3.2 บันนี่ กระต่ายซุกซน

กระต่ายน้อยบันนี่เล่นอยู่ในป่ามาตลอดบ่าย พระอาทิตย์ก็กำลังจะตกลับยอดไม้แล้ว นกฮูกเฒ่ามองลงมาจากต้นไม้ใหญ่แล้วเตือนว่า “ฮูก ฮูก เย็นมากแล้วกลับบ้านได้แล้วเจ้ากระต่ายน้อยบันนี่” บันนี่มองขึ้นไปยังนกฮูกแล้วตอบว่า “ยังไม่เย็นสักหน่อย ไปชวนคนอื่นๆเล่นดีกว่า” ว่าแล้วก็ “กระโดด ดึ๋ง ดึ๋ง...”จากไป

บันนี่ตรงไปที่บ้านพี่น้องหนูนาเพื่อหาเพื่อนเล่น แต่ว่าหนูนากำลังเตรียมตัวเข้านอนแล้ว แม่หนูนาพูดกับบันนี่ว่า”กลับบ้านเร็วเข้า เจ้ากระต่ายน้อย แม่เจ้าคงคอย ละห้อยเรียกหา ซุกในเตียงนอน พักผ่อนกายา พรุ่งนี้ค่อยมา เล่นกันใหม่เอย” แต่กระต่ายน้อยตอบไปว่า “มีแต่เด็กทารกเท่านั้นที่ต้องเข้านอนเร็วอย่างนี้” แล้วก็ว่า “ฉันไปเล่นกลิ้งลูกสนคนเดียวก็ได้” ว่าแล้วก็ “กระโดด ดึ๋ง ดึ๋ง...”จากไป บันนี่เจอลูกสนลูกใหญ่ที่กลมเกลี้ยงลูกหนึ่ง จึงเอามากลิ้งเล่น โยนเล่นแล้วก็เตะเล่น แต่เตะแรงไปหน่อย ลูกสนกระเด็นกระดอนไปกระแทกบ้านคุณกระรอกสองพี่น้องอย่างจัง

“ฉันเข้านอนแล้วนะเจ้ากระต่าย” คุณกระรอกทั้งคู่ตื่นมาบ่นพึมพำด้วยความง่วงงุนและยังบอกว่า “ค่ำแล้วเจ้าก็ควรเข้านอนได้แล้วเหมือนกัน” "กลับบ้านเร็วเข้า เจ้ากระต่ายน้อย แม่เจ้าคงคอย ละห้อยเรียกหา ซุกในเตียงนอน พักผ่อนกายา พรุ่งนี้ค่อยมา เล่นกันใหม่เอย" บันนี่ก็ตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

41235

ว่า “เข้านอน.. น่าเบื่อออก” “ฉันไปเล่นไล่จับกับผีเสื้อดีกว่า” ” ว่าแล้วก็ “กระโดด ดึ๋ง ดึ๋ง...”จากไป แต่ว่าค่ำมืดป่านนี้ผีเสื้อทั้งหมดก็หุบปีกเข้านอนกันหมดแล้ว ผีเสื้อกลางคืนตัวใหญ่ตัวหนึ่งบินผ่านมาใกล้ๆและกระซิบว่า ”กลับบ้านเร็วเข้า เจ้ากระต่ายน้อย แม่เจ้าคงคอย ละห้อยเรียกหา ซุกในเตียงนอน พักผ่อนกายา พรุ่งนี้ค่อยมา เล่นกันใหม่เอย” “ไม่เอายังไม่อยากนอน” บันนี่น้อยตอบกลับเสียงแข็ง “ฉันไปวิ่งแข่งกับเงาของฉันเองแทนก็ได้” แต่ทว่าบันนี่ก็ไม่สามารถมองเห็นเงาของเขาในแสงจันทร์ที่สลัวเช่นนี้ ดังนั้นบันนี่จึงกระโดด ดึ๋ง ดึ๋ง...กลับบ้าน

เมื่อถึงบ้านแม่กระต่ายที่กำลังรออยู่ที่หน้าประตู ก็กอดเจ้ากระต่ายน้อยบันนี่ไว้ในอ้อมแขนแล้วว่า “กลับบ้านแล้วเจ้าบันนี่ เข้านอนเสียทีลูกเอ๋ย เที่ยวเล่นจนมืดค่ำเลย ไม่เคยเหนื่อยบ้างหรือไร” บันนี่ตอบแม่ด้วยเสียงอ่อย “เข้านอนซะทีก็ดีเหมือนกัน บันนี่เพลียเหลือเกินแล้วละ” หลังจากเล่นมาตลอดทั้งวัน ในที่สุดเจ้ากระต่ายน้อยก็นอนขดตัวอย่างสบายใต้ผ้าห่มที่อบอุ่นบนเตียงนุ่ม ๆ แม่กระต่ายกระซิบที่ข้างหูบันนี่อย่างแผ่วเบาว่า”ฝันดีนะบันนี่ตัวน้อย”

<u>3.3 ตัวละครหลักทั้งหมดของเรื่อง</u>

1. กระต่ายน้อย
2. นกฮูกเฒ่า
3. หนูนา
4. พ่อหนูนา
5. พี่กระรอก
6. น้องกระรอก
7. ผีเสื้อ
8. แม่กระต่าย
9. จรเข้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
การออกแบบ

4.1 รูปแบบของภาพประกอบ

4.1.1ตัวละคร - ออกแบบเบื้องต้นไว้หลายแบบ เพื่อที่จะคัดเลือก แล้วจึงนำไปปรับปรุง

ภาพแบบร่างเบื้องต้นบางส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

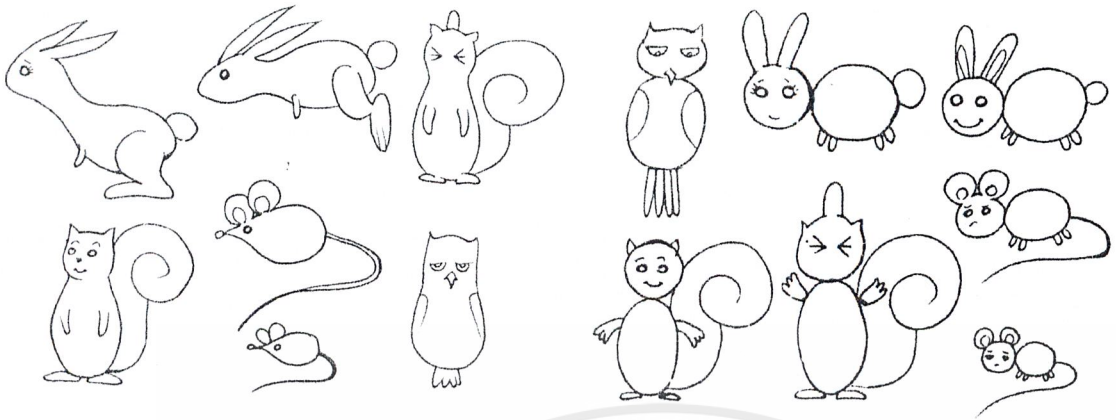

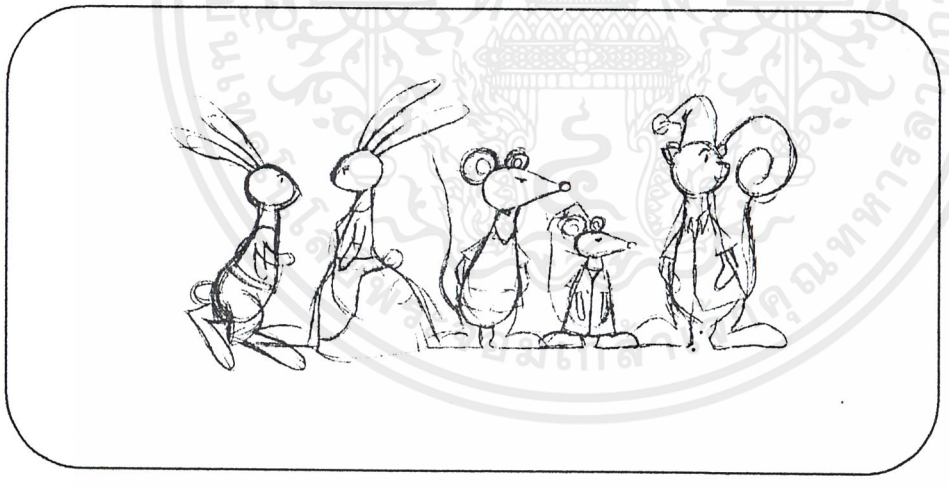

แบบที่เลือกมาปรับปรุง

การสร้างแบบจริง

1. เมื่อเลือกแบบแล้วก็กำหนดรูปแบบตุ๊กตา
2. นำมาถอดแบบร่างเหมือนจริงทั้งด้านหน้าและด้านหลัง
3. กำหนดสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ฉาก – ออกแบบฉากในแผ่นเดียวทั้งเรื่องเพื่อสร้างแบบในผืนผ้าห่ม ในขั้นต้นกำหนดขนาด 1.2 x 1.5 เมตร โดยให้ยาวกว่าความสูงโดยเฉลี่ยของเด็กวัย 3 – 5 ปี

แบบร่างผ้าห่ม แบบที่1

- ออกแบบโดยใช้รูปทรงง่าย ๆ ไม่มีรายละเอียดมาก มีพื้นที่ว่างมากเพื่อให้ดูสบายตา และสำหรับเล่น กำหนดให้สีสดใส มีกลไกเปิดประตูติดกระดุม และกระเป๋า
- แต่ได้รับข้อเสนอแนะว่ารูปแบบที่ไม่น่าสนใจ สีสันยังไม่เหมาะกับเรื่องราวที่เป็นกลางคืน พื้นที่ว่างที่มากเกินไป องค์ประกอบไม่ลงตัว
- เมื่อได้สำรวจสินค้าผ้าห่มที่วางจำหน่ายจริง พบว่าขนาดสัดส่วนค่อนข้างเล็กกะทัดรัด ไม่สร้างความรำคาญต่อเด็กเวลาใช้ห่ม จึงได้ทำการปรับปรุงใหม่ทั้งขนาดและรูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบร่างผ้าห่ม แบบที่2

- ในแบบร่างแบบที่ 2 นี้กำหนดขนาด 1 x 1.2 เมตร ซึ่งพอเหมาะกับการใช้งานจริง และสัดส่วนนี้องค์ประกอบต่าง ๆ จะลงตัวได้ง่ายกว่าแบบที่ 1
- รายละเอียดของฉากเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ว่างลดลง แต่โครงสร้างของบ้านของตัวละครยังไม่เปลี่ยนแปลง การวางตำแหน่งของบ้านแต่ละหลังจัดเรียงวนไปตามเนื้อเรื่อง และได้เพิ่มสวนดอกไม้ เพื่อให้มีฉากที่จะเล่าเรื่องและเล่นมากขึ้น สีสีนยังคงสดใสแต่ลดความสดลงเล็กน้อย

4.2 การเสนอแบบร่างครั้งที่ 1

4.2.1.ฉาก (ผืนผ้าห่ม) – เสนอแบบร่างแบบที่ 2 ซึ่งมีการคิดใส่กลไกหลายจุดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

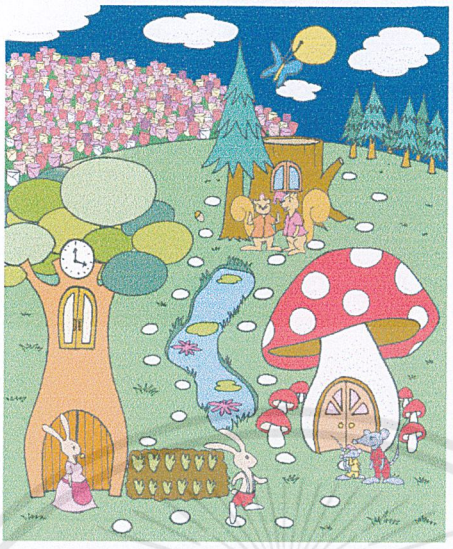

4.2.2.ตัวละคร – แบบจริงตัวที่สูงที่สุดจะมีความสูงประมาณ 5 นิ้ว

ด้านหน้า

ด้านหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 ข้อเสนอแนะ

ฉาก
- องค์ประกอบยังไม่ลงตัว
- รูปแบบภาพประกอบไม่เป็นเอกลักษณ์ แปลกใหม่
- กลไกมีมากพอ แต่ต้องระวังเรื่องสิ่งประกอบที่เป็นของแข็งและการซ่อนเก็บ

ตัวละคร
- รูปแบบยังไม่น่าสนใจ
- มีรายละเอียดมากเกินไป

<u>4.3 การปรับแบบร่างครั้งสุดท้าย</u>

4.3.1 ตัวละคร

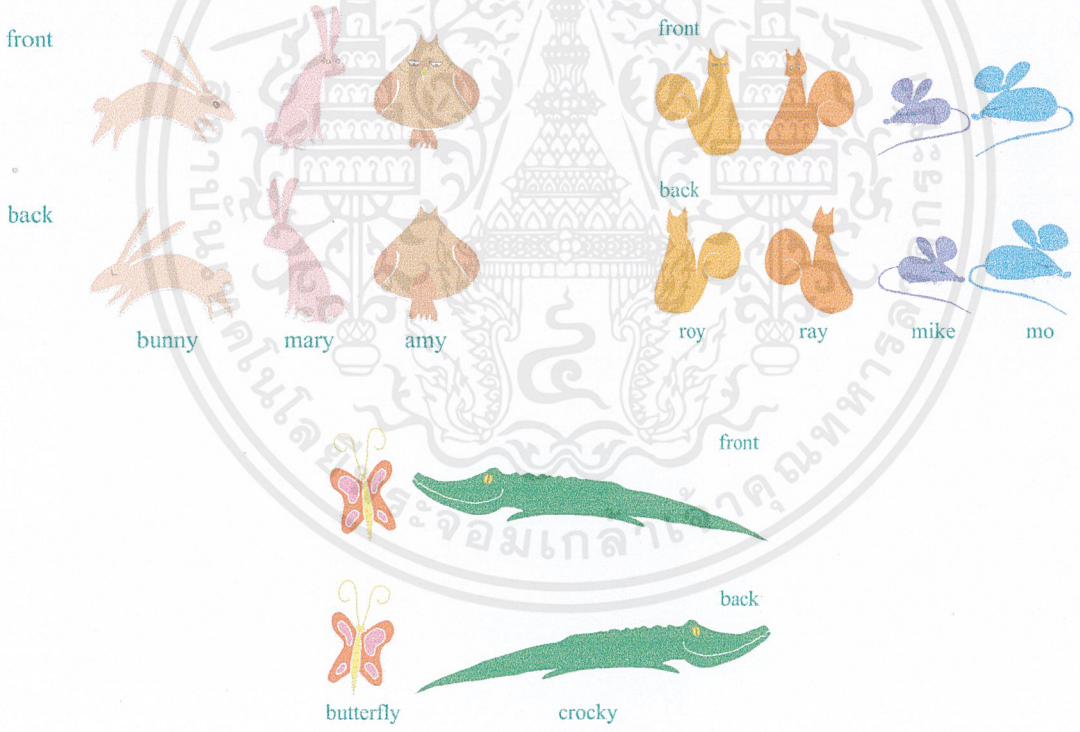

แนวคิดของการปรับปรุงคือ รูปทรงอิสระ+แนวคิดอิสระ ปรับเปลี่ยนให้มีรายละเอียดน้อยมาก ดูได้ทั้งสองด้าน และเห็นได้หลายมุมมอง เหมาะกับวัยเด็กตอนต้น ซึ่งมากด้วยจินตนาการและมีเสรีในการคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจดจำเอกลักษณ์และจำแนกประเภทได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 ฉาก

เปลี่ยนรูปแบบจากเส้นที่ละเอียดยุ่งเหยิงมาเป็นเส้นอิสระ รูปทรงอิสระ จัดวางตำแหน่งให้ไม่ว่างหรือแน่นเกินไป แบ่งพื้นที่พื้นหลังเป็นแถบ 3 สีเพื่อผลักระยะดูได้เป็นทั้ง 2 มิติและ 3 มิติ (เด็กวัย 3 – 5 ปี ยังเพิ่งเริ่มเข้าใจเรื่อง 3 มิติ) เปลี่ยนสีแบนๆ ขององค์ประกอบในภาพให้น่าสนใจขึ้นด้วยการใช้ลวดลายชนิดหนึ่ง ให้มีสี ขนาดลาย ให้ต่างกันในแต่ละพื้นที่ ในที่นี้เลือกใช้ลายตารางสี่เหลี่ยม ช่องเล็กบ้างใหญ่บ้าง ตัดกับผ้าพื้นสีเรียบ และเพิ่มความเป็น 3 มิติของจริง ด้วยการใช้ผ้าลายดอกมาทำเป็นดอกไม้ที่นูนกึ่งลอยตัวออกมาจากพื้นผ้า ส่วนองค์ประกอบเล็กก็ใช้เทปเวลโฟ้ติดเพ่อให้ย้ายที่และนำไปจัดใหม่ได้เป็นบางส่วน ชิ้นส่วนที่แข็ง- กระดุมจะซ่อนไว้ใต้ผ้าเมื่อเก็บ

<u>4.4หนังสือนิทานสำหรับผู้เล่านิทาน</u>

4.4.1กลุ่มเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือผู้ปกครอง พ่อ แม่ ฯ ซึ่งมีอายุประมาณ 25 – 40 ปี เป็นวัยทำงานซึ่งส่วนใหญ่คนกลุ่มนี้ไม่ค่อยจะมีเวลาดูแลลูก ๆ อย่างใกล้ชิด เวลาที่น่าจะมีกิจกรรมในครอบครัวสักเล็กน้อยคือเวลาก่อนนอน ซึ่งเด็ก ๆ จะมีสมาธิมากกว่าเวลาอื่นๆ การที่จะชักชวนพ่อ แม่ให้มาเล่านิทานให้เด็กฟังอย่างสนุกสนานนั้น ต้องทำให้มีอารมณ์ร่วมกับนิทานและเชื่อมโยงไปสู่ผ้าห่มของลูก ด้วยภาพประกอบเป็นภาพที่ถ่ายจากผ้าห่มจริง แบ่งเรื่องออกเป็นตอนสั้นๆ และบอกเนื้อเรื่องกับจุดที่ควรเล่นประกอบการเล่านิทาน ซึ่งในหนังสือนิทานสำหรับพ่อ แม่เล่มนี้จะแสดงจุดที่มีกลไกไว้เพียงเล็กน้อย ส่วนที่เหลือสำหรับค้นพบไปพร้อมกับเด็กเวลาเล่านิทาน

4.4.2 แบบร่างของคู่มือเล่านิทาน

- ขนาด 5x 7นิ้ว เท่ากับ Pocket book โดยทั่วไป ไม่ใหญ่เกินกว่าที่จะซ่อนไว้ใกล้มือขณะเล่านิทานบนผ้าห่ม เผื่อลืม
- ปกแข็ง ใช้กระดาษลูกฟูกมีน้ำหนักเบา แต่มีความทนทาน
- แบบร่างมีทั้งหมด 9 คู่ แบ่งเรื่องออกเป็น 9 ตอนสั้น ๆ
- ตัวอักษรใช้แบบ Dillenia UPC ขนาด 16 pt

กขคฅฆงจฉชฌญฎฏฐฑฒฌณดตถทธนบปผฝพฟภมยรลวศษสหฬอฮ

แบบตัวอักษรที่ใช้ในหนังสือนิทาน

- แบบร่างของหนังสือนิทาน

หน้า 1 – 2

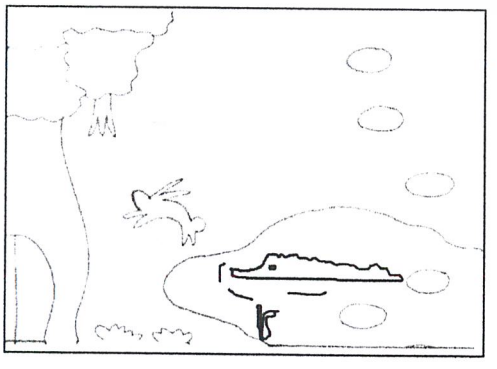

หน้า 3 – 4

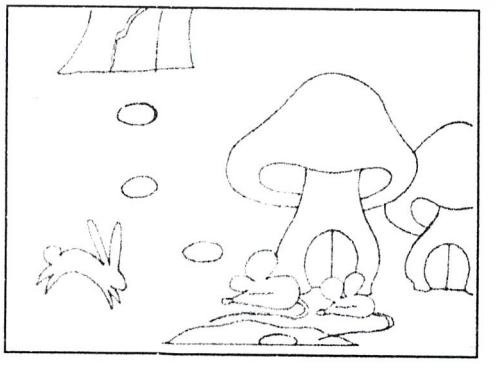

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า 5 – 6

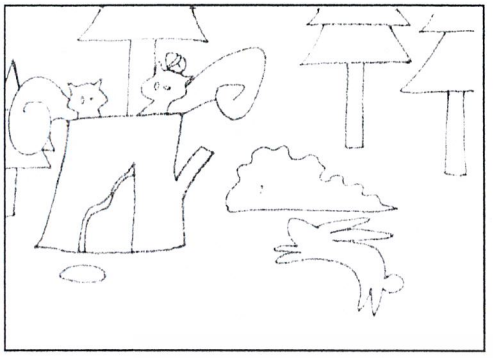

หน้า 7 - 8

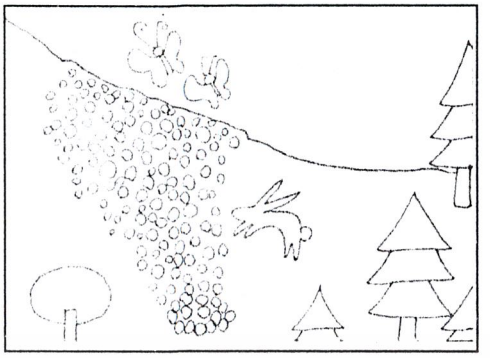

หน้า 9 – 10

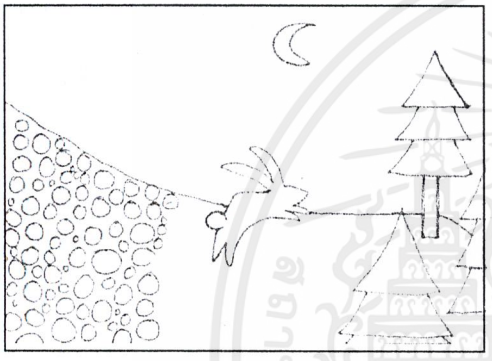

หน้า 11 – 12

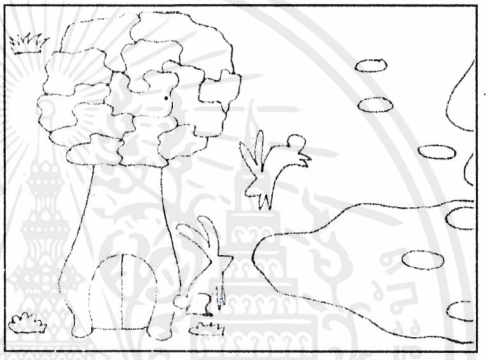

หน้า 13 – 14

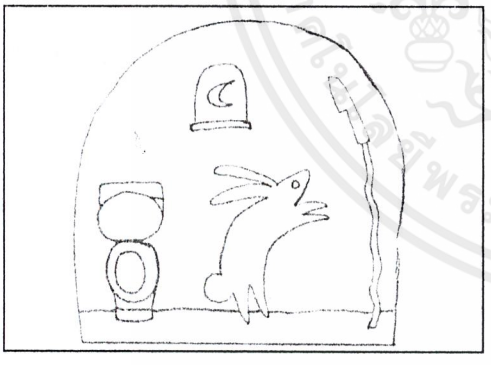

หน้า 15 – 16

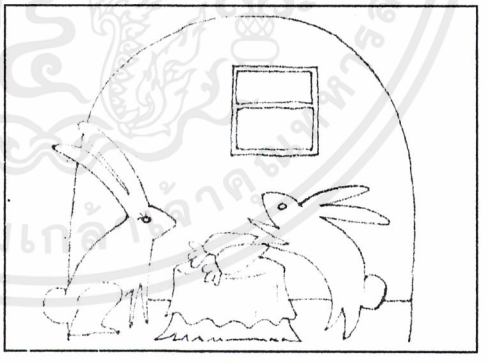

หน้า 17 – 18

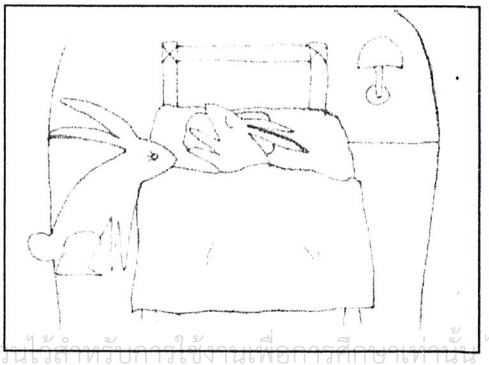

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
ผลงานจริง

5.1 ผ้าห่มนิทาน

ตุ๊กตาตัวละคร

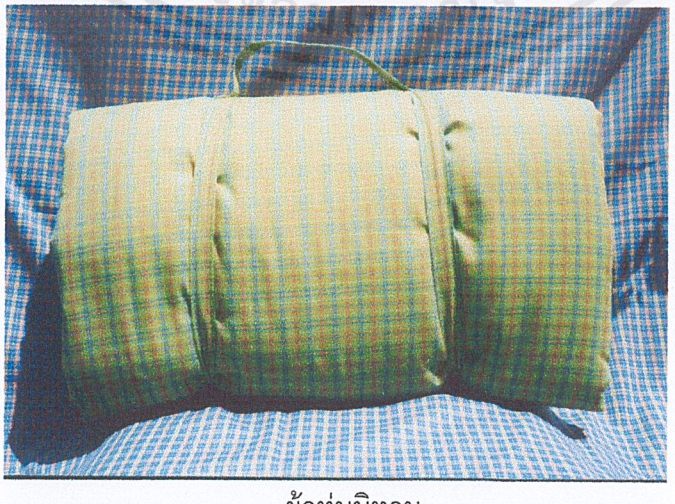

ผ้าห่มนิทาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้าห่มนิทานเสร็จสมบูรณ์

<u>บางส่วนของผ้าห่ม</u>

ทุ่งดอกไม้

บ้านกระรอกในป่าสน

บ้านกระต่าย

บ้านเห็ดของหนูนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสือนิทานสำหรับพ่อแม่

หน้า 1 – 2

หน้า 3 – 4

หน้า 5 - 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า 7 – 8

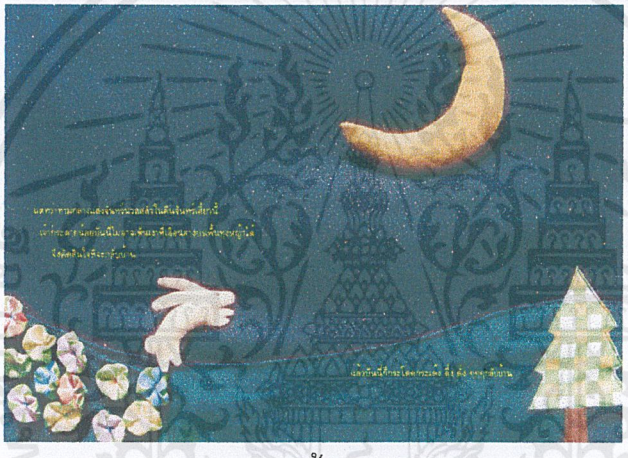

หน้า 9 – 10

หน้า 11 – 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

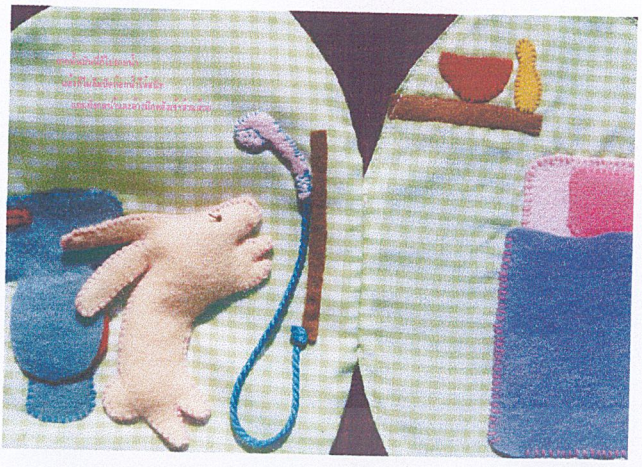

หน้า 13 – 14

หน้า 15 – 16

หน้า 17 - 18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าปก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>สรุป</u>

โครงการสร้างสื่อการเรียนรู้ด้วยการนำนิทานมาสร้างภาพประกอบบนสื่อนิทานนี้ ในขั้นตอนผลิตนั้นคาดการณ์ไว้ก่อนแล้วว่าต้องใช้เวลาและความละเอียดอ่อนมาก ดังนั้นจึงต้องออกแบบ และทำงานให้ได้ตามกำหนดเวลา มิฉะนั้นจะไม่ทันกำหนดหรือมีคุณภาพงานต่ำกว่าที่ตั้งใจ โครงการนี้นอกจากจะเป็นการรวมเอาความรู้และประสบการณ์ทั้งจากการเรียน การค้นคว้า การวิจัยเพิ่มเติมมาใช้แล้ว ยังเป็นการฝึกระบบการจัดการที่ดีด้วย บางครั้งแม้งานบางส่วนจะยังไม่พัฒนาไปจนถึงที่สุด แต่เพื่อรักษาความสำเร็จของทั้งโครงการแล้ว จำเป็นต้องข้ามไปก่อน แล้วจึงย้อนมาแก้ไขในภายหลัง แม้หลายสิ่งจะผิดไปจากที่วางแผนไว้ จะเนื่องจากความด้อยประสบการณ์ หรือการออกแบบที่แสนจะธรรมดาก็ตาม แต่ผลงานชิ้นนี้ก็สำเร็จลงได้ด้วยดีเป็นที่น่าพอใจ

ผ้าห่มนิทานผืนนี้ข้าพเจ้าทำขึ้นโดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นสื่อสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้พัฒนาทักษะและความคิดสร้างสรรค์อย่างไม่สิ้นสุด หรืออย่างน้อยก็อาจเป็นสิ่งเตือนให้เห็นและเข้าใจความสำคัญของพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของวัยเด็กอันเป็นรากฐานของสังคมในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

Masaru Ibuka. Yochien Dewa Ososugiru. แปลโดยธีระสุมิตร และ พรอนงค์ นิยมค้า, กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2528

John Pearce. Growth and Development. แปลโดยมัจฉรานี พุ่มสุวรรณ, กรุงเทพฯ:บริษัทเยล โล่การพิมพ์จำกัด, 2543

Jim Trelease. The Read – Alound Handbook. แปลโดยนิดดา หงษ์วิวัฒน์, กรุงเทพฯ: แสง แดด, 2542

มานพ ถนอมศรี, "ภาพวาดของลูก" กรุงเทพฯ:สิปประภา, 2542

พ.ญ.ศุภรัตนา คุณานุสนธิ์. กว่าจะรอให้ถึงวันนั้นก็สายเสียแล้ว. 37 C มีนาคม – มิถุนายน, 2542,หน้า12-13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้